

29/19

Vrhovni sud Kosova, u veću sastavljenom od sudija: Jelene Krivokapić, predsednik veća, Erdogan Haxhibeqi i Beshir Islami, članovi veća, u pravnoj stvari tužioca „A.“ sh.p.k sa sedištem u Tirani Republika Albanija, ..., koju zastupaju po ovlašćenju advokati A. K. i G. V.i, protiv tužene Kompanije „E.“sh.p.k sa sedištem u ... koju zastupa F. L., advokat iz ..., sa umešačem „K. Gj. K. S.“ sa sedištem u Draču, koju zastupa V. I., advokat iz ..., radi povrede trgovinske marke, odlučujući po reviziji tužioca izjavljenoj protiv presude Apelacionog suda Kosova Ae.br.44/2019 od 20.02.2019.godine, na sednici veća održanoj dana 01.07.2020.godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA se kao neosnovana revizija tužioca izjavljena protiv presude Apelacionog suda Kosova Ae.br.44/2019 od 20.02.2019.godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda u Prištini IV C.br.593/15 i 03.12.2018.godine, stavom prvim izreke, odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtev tužioca, kojim je tražio da se utvrdi da je Kompanija „E.“, povredila zaštitni znak tužioca, na taj način što je uvezla 12.042 litra alkoholnog pića – Konjak „Gj. K. S.“ sa sedštem u ... tražeći kao i da se objavi takva konačna odluka u kosovskim sredstvima informisanja. U stavu drugom, stavljeno je van snage rešenje o određivanju privremene mere bezbednosti od 22.02.2016.godine kojom se privremeno obustavlja uvozni proizvod tužene Kompanije „E.“, za količinu od 12.042 litara konjaka „S.“ a na osnovu carinskog slučaja pod oznakom 215/2015. U stavu trećem, stavljeno je van snage

rešenje od 13.11.2017.godine o depozitu monetarnih sredstava u iznosu od 50.000 evra od strane tužioca „A.“. Stavom četvrtim, odlučeno je da svaka stranka snosi svoje parnične troškove.

Po žalbi tužioca, Apelacioni sud Kosova, svojom presudom Ae.br.44/2019 od 20.02.2019.godine, odbija istu i potvrđuje prvostepenu presudu.

Nezadovoljan presudama nižestepeni sudova, tužilac je protiv pravnosnažne, drugostepene presude, blagovremeno podneo reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz člana 182. tačka 1. i 2. (n,o) Zakona o parničnom postupku i zbog pogrešne primene materijalnog prava, odnosno neprimenjivanja materijalnog prava sa predlogom da Vrhovni sud usvoji reviziju, tako što će preinačiti obe nižestepene presude a tužbeni zahtev tužioca usvojiti kao osnovan.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu člana 215 Zakona o parničnom postupku, Vrhovni sud je našao da revizija nije osnovana.

Nema bitne povrede odredaba parničnog postupka iz člana 182 Zakona o parničnom postupku na koje Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti, niti one na koje se poziva revizija iz člana 182.2 tačka n) i o) ZPP-a, koje se odnose na nedostatke u presudi i prekoračenje tužbenog zahteva. Vrhovni sud nalazi, da ne stoji ni jedan razlog naveden u pomenutom članu ZPP-a, jer presuda nema nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, dispozitiv presude je razumljiv i ne protivureči sebi i razlozima presude, navedene su sve odlučne činjenice, razlozi takve odluke i nema nikakvih protivurečnosti između onog što se navodi u presudi i sadržaja dokumenata i zapisnika. Ne stoji revizijski navod da su nižestepeni sudovi prekoračili svoja ovlašćenja preuzimajući nadležnost Agencije za industrijsku svojinu (AIS) na taj način, što su, kako se navodi u reviziji, davali tumačenje odredbi koje se odnose na prigovore o registraciji trgovinske marke, budući da se isti nisu upuštali u to, da li je tužilac imao pravo da registruje takav znak kao trgovinsku marku ili ne, a što će biti obrazloženo u ovoj presudi.

Iz spisa predmeta proizilazi da je tužilac registrovao trgovinsku marku po imenu „Gj. K. S.“ sa znakom dvoglavog orla na crvenoj pozadini i srednjevekovnom kacigom sa kozjom glavom, i to u Albaniji 1993.godine, na međunarodnom nivou 2005.godine i na Kosovu kod Ministarstva trgovine, Agencija za industrijsku svojinu (AIS), 23.novembra 2007.godine sa važenjem do 23.11.2027.godine. Tužilac je proizvođač i distributer pića. Tužena se, bavi

prometom pića istovetnog naziva, kao i tužilac, i koristi isti znak u grafičkom smislu kao i tužilac ali piće nabavlja od umešača-Kantine u ..., koja je ,kao i tužilac, proizvođač iste vrste pića i to od šezdesetih godina prošlog veka, sa istim nazivom i istim amblemom. Nižestepeni sudovi su utvrdili da tuženi plasira proizvode ove trgovačke marke na kosovskom tržištu još od 1987. godine na način što uvozi piće iz „K. D.“, i plasira ga na domaćem tržištu, te da su ovi proizvodi stekli status „poznate marke“. Prvostepeni sud je nakon ispitivanja došao do zaključka da je tužbeni zahtev tužioca neosnovan a što je potvrdio Apelacioni sud Kosova, odlučujući po žalbi tužioca.

Sporno je, da li je tuženi mogao da uveze alkoholno piće – konjak „Gj. K.S.“ iz Kantine u ..., bez dozvole tužioca, odnosno da li je ovim aktom povredio trgovinsku marku tužioca, jer kako smatra tužilac, registracijom kod nadležnih organa, on je dobio isključivo pravo da koristi ovde opisan znak kao i naziv „Gj. K. S.“, te da tuženi nije mogao da uveze proizvod istog naziva, sa istim oznakama, bez njegove saglasnosti. Nije sporno da postoji podudarnost predmetnih znakova u nazivu proizvoda, jer obe strane koriste reči: „Gj.K.- S.“ i amblem poznat kao znak Kastriota, za obeležavanje iste vrste proizvoda, s tim što postoje i elementi koji nisu podudarni.

S obzirom na utvrđeno činjenično stanje, Vrhovni sud je našao da su nižestepeni sudovi pravilno primenili materijalno pravo kada su odbili tužbeni zahtev tužioca kao neosnovan.

Tužilac je tužbom za utvrđenje, u smislu člana 254.1 Zakona o parničnom postupku tražio da sud konstatuje da je došlo do povrede trgovinske marke od strane tuženog, na taj način što je isti uvezao 12.042 litara alkoholnog pića - Konjak „Gj. K. S.“ od Kantine u ... Tužbom se ne traži da se utvrdi da je trgovinska marka povređena na neki drugi način, niti se traži da se utvrdi da li tuženi ima pravo da koristi isti naziv, oznake, amblem i slično.

Vrhovni sud je ispitujući da li su nižestepeni sudovi doneli pravilnu odluku, smatrao nužnim da se izjasni u vezi oznaka i naziva tuženog, obzirom da je tuženi uvezao istu vrstu pića koju proizvodi i tužilac, sa podudarnim distinktivnim (prepoznatljivim) grafizmima i verbalizmima. Znak dvoglavog orla i amblem „Kastriota“ predstavljaju nacionalne simbole, koji istorijski gledano, idu jedan uz drugi, upućujući na istorijsku ličnost i njeno poreklo. Dvoglavi orao na crvenoj podlozi je istovremeno i grb NR Albanije a opštepoznata je činjenica, da se isti koristi i na teritoriji Kosova kao znak pripadnosti naciji.

U članu 5.ZTM propisano je da trgovačka marka može biti svaka oznaka koja se može grafički prikazati, posebno reči obuhvatajući i lična imena, skice, slova, brojevi, oblik robe i način njihovog pakovanja, boje kao i sve njihove kombinacije, pod uslovom da takve oznake mogu razlikovati robe ili usluge jednog preduzeća od roba ili usluga drugih preduzeća. U konkretnom slučaju, moguće je razlikovati pića koje proizvodi tužilac i ona koja proizvodi umešač a distribuiru ih tuženi i pored toga što dva navedena distinktivna elementa, sadrže obe marke.

Član 6 Zakona o trgovačkim markama (ZTM) se odnosi na registraciju trgovinskih marki, što se navodi pravilno u reviziji. Međutim, nisu osnovani revizijski navodi da su se nižestepeni sudovi pogrešno pozvali na ove odredbe i da su se time umešali u postupak registracije. Drugostepeni sud jasno navodi da se nije upuštao u ocenu, da li je tužilac mogao da registruje navedene znakove, već se ograničio samo na to, da li korišćenje znakova koji sadrže nacionalne ili državne simbole, mogu biti zabranjeni trećoj strani bez obzira da li su oni registrovani ili ne a što proizilazi iz teksta obrazloženja drugostepene presude. Vrhovni sud u potpunosti prihvata ovako obrazloženje drugostepenog suda, budući da i neregistrovane marke uživaju pravnu zaštitu, te se ona ne odnosi samo na registrovane marke, s tim što registrovana marka, generalno, uživa veći stepen zaštite.

Prvostepeni sud je utvrdio, da je tuženi uvezio takve proizvode još u ex Jugoslaviji od 1964. godine, pa je ocenio da je stečen status poznate marke na Kosovu, pre nego što ju je tužilac registrovao pa se s toga njeno korišćenje ne može zabranjivati a iz spisa predmeta se vidi da se proizvodnja u Draču odvijala mnogo pre nego što je tužilac započeo istu, odnosno, da umešač ima dugogodišnju tradiciju u proizvodnji predmetnog alkoholnog pića što tom piću daje status „poznate marke“. U pravnoj teoriji pojam poznatih marki nije definisan na jedinstven način ali postoje zajednički elementi po kojima je potrebno da takav proizvod poznaje šira populacija neke zemlje, nezavisno od njihovih osobina, uzrasta, statusa, stepena obrazovanja, potrošačkog kruga i drugo. Notorna je činjenica, da proizvod umešača, koji je uvezen od strane tuženog ima sve ove karakteristike i sasvim sigurno spada u poznate marke. S toga su neosnovani revizijski navodi, da tuženi nije dokazao da je korisnik „poznate marke“, jer je, u prvostepenom postupku, nesumnjivo utvrđeno da je alkoholno piće, marke Konjak –„G. K.i S.“ iz ..., poznat proizvod na domicilnoj teritoriji kao i na Kosovu, dugi niz godina.

Primedbe revizije na primenu međunarodnih propisa (Pariska konvencija i Sporazum TRIPS-a), i pravila na koje se pozvao drugostepeni sud, nisu osnovane iz razloga, što u nedostatku domaćih propisa, ili ukoliko ti propisi ne sadrže odredbe u vezi predmeta spora, pravilno je doneti odluku koja je u duhu međunarodnih propisa a u skladu sa dobrim poslovnim običajima kada takva tumačenja nisu suprotna Ustavu zemlje u kojoj se rešava sporni odnos.

Vrhovni sud je cenio i druge navode u reviziji ali oni nisu bili od značaja za odlučivanje pa ih nije posebno obrazlagao.

Neosnovani su revizijski razlozi da je povređen postupak u pogledu obesnaživanja mere bezbednosti bez predloga tužene strane, jer su pravilno primenjene odredbe člana 309 ZPP-a, budući da bi ostajanje na snazi privremene mere, u situaciji kada se odbija tužbeni zahtev bilo bez pravne logike, kako nalazi i drugostepeni sud, pa je sud bio dužan da je obesnaži po službenoj dužnosti.

Sa svega izloženog Vrhovni sud je odlučio kao u izreci presude u smislu člana 222 Zakona o parničnom postupku.

VRHOVNI SUD KOSOVA

E.Rev. br 29/2019 od 01.07.2020.godine

Predsednik veća

Jelena Krivokapić

ZAKON Br. 03/L- 016 SLUŽBENI LIST REPUBLIKE KOSOVA / PRIŠTINA: GODINA IV / Br. 49 / 25 MART 2009

O H R A N I

POGLAVLJE VI

DEKLARISANJE HRANE

Član 20

- 1. Hrana koja je izneta na tržište Kosova, treba da poseduje deklaraciju.**
- 2. Deklaracija podrazumeva, sve pisane kodove, trgovački naziv, zaštitni kod, naziv marke, slike ili simbole koji se odnose na hranu koji se stavljaju na ambalaži, lepljivoj etiketi ili vise na hranu i informacije koje prate ili se odnose na tu hranu.**
- 3. Deklaracija mora da bude pisana na vidljiv način i treba da bude razumljiva i čitljiva.**
- 4. Deklaracija treba da sadrži sledeće podatke:**
 - 4.1. naziv pod kojim se hrana prodaje;**
 - 4.2. listu o opisu sastojaka;**
 - 4.3. količinu i kategoriju određenih sastojaka;**
 - 4.4. neto težinu za upakovanu hranu;**
 - 4.5. rok upotrebe;**
 - 4.6. uslove čuvanja, kada isti utiču na isteku roka upotrebe hrane;**

- 4.7. ime i adresu proizvođača ili ime i adresu upakivača ili trgovca koji izlaže hranu na tržište.
5. Za uvezene proizvode, pored imena i adrese proizvođača, treba da bude napisano i ime i adresa sedišta uvoznika i zemlja prekla.
6. Podaci mesta porekla proizvoda, ukoliko nedostatak tih podataka može da prouzrokuje pogrešnu orijentaciju kod potrošača o stvarnom mestu porekla proizvoda:

SLUŽBENI LIST REPUBLIKE KOSOVA / Br. 01 / 12 JANUAR 2012, PRIŠTINA

ZAKON Br. 04/L-078 O OPŠTOJ SIGURNOSTI PROIZVODA

Član 5 Obaveze proizvođača i distributera

1. Unutar oblasti svoje aktivnosti, proizvođači:

1.1. moraju da potrošačima i ostalim korisnicima dati potrebnu informaciju kako bi isti mogli da procene opasnosti koje snosi proizvod u toku normalnog vremena ili opravdanog predviđenog vremena upotrebe, kada ove opasnosti nisu jasne bez adekvatnog upozorenja i da preduzmu mere protiv opasnosti;

1.2. u skladu sa karakteristikama proizvoda koje pružaju, preduzmu mere koje im omogućavaju blagovremeno informisanje o opasnosti koji mogu predstaviti proizvodi i po potrebi povuku iste sa tržišta ili vraćanje proizvoda od potrošača kako bi se izbegli opasnosti;

1.3. preduzimaju mere za vraćanje proizvoda od potrošača jedino kao zadnja sredstvo, kada ostale mere nisu dovoljne za sprečavanje opasnosti, kada proizvođači to smatraju neophodnim ili kada su obavezni da postupaju prema preduzetim merama od nadležnih organa.

2. Predložene mere iz podstava 1.2. stava 1. ovog člana sadrže:

2.1. isticanje podataka o identitetu i detaljima proizvođača na samom proizvodu ili ambalažu kao i označavanje produkta za jasnu identifikaciju.